

## Palvelusuunnitelma / Vapaa-ajan palvelukokonaisuus, Kirjastopalvelut / Palvelusuunnitelma 2023

### Kuvaus toiminnasta

Laki yleisistä kirjastoista määrittelee yleisen kirjaston tehtävät seuraavasti: 1) tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin; 2) ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa; 3) edistää lukemista ja kirjallisuutta; 4) tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon; 5) tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan; 6) edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Kirjaston palveluverkko muodostuu pääkirjastosta, 11 lähikirjastosta (Lauste toistaiseksi suljettu), Skanssin monipalvelupisteestä ja kahdesta kirjastoautosta, joista toinen on sähköauto. Lähikirjastoista kahdeksan on omatoimisesti käytettävissä päivittäin klo 7–21. Turun kaupunginkirjasto koordinoi 18 varsinaissuomalaisen kunnan muodostamaa Vaski-kirjastojen yhteistoimintaa sekä hoitaa opetus- ja kulttuuriministeriön erillisen rahoituksen turvin alueellista kehittämistehtävää, toimialueenaan Varsinais-Suomen ja Satakunnan kunnat.

### Toimintaympäristön muutos

Vuoden 2022 toimintaa leimasi yhä koronapandemia-ajan rajoitukset ja muutokset asiakkaiden toimintatavoissa. Vuoden 2021 loppupuolella lainausluvut kääntyivät kasvuun ja sama suunta jatkui vuonna 2022, sen sijaan kirjastokäyntien määrä ei ole palannut vuoden 2019 tasolle. Asiakkaat käyttävät aiempaa enemmän digitaalisia palveluita ja niin verkkokirjaston käyttö kuin varausten tekeminen ovat aiempaa suosittumia. Kirjasto merkitsee yhteiskunnallisesti enemmän kuin aineistojen lainaamista ja lukemista, sillä avoimena julkisena palveluna kirjasto lisää institutionaalista luottamusta, sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja vuorovaikutusta. Kirjaston toiminnassa tulee reagoida vähentyneisiin kirjastokäynteihin ja panostaa vuorovaikutteiseen palveluun.

Vuonna 2021 vahvistettiin ensimmäinen kansallinen lukutaitostrategia, joka tähtää vuoteen 2030. Toteuttaminen käynnistyi vuonna 2022 ja kirjasto on ollut mukana Lukeva kunta -hankekokonaisuuksissa. Faksista Jodeliin -projektissa mallinnetaan kirjaston palvelut toiselle asteelle yhteistyössä Lounais-Suomen alueen kirjastojen kanssa vastauksena perusopetuksen laajentumiseen toiselle asteelle. Kirjaston demokratiatyölle on entistä suurempi tarve ja kirjaston tulee tukea media- ja informaatiolukutaitoja sekä mediakriittistä ajattelutapaa.

Suomessa on käynnistetty opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksella Kuntien yhteinen e -kirjasto -hanke, jossa on tavoitteena luoda yleisten kirjastojen yhteinen, helppokäyttöinen, ” yhden luukun” e-kirjasto. Hanke käynnistyi laajemmin 2022 ja tavoite on, että uusi e-kirjasto olisi käytössä vuonna 2024. Tämän lisäksi on meneillään kaksi valtakunnallista kehittämishanketta, joita Turun kaupunginkirjasto hallinnoi: Kirjastot ja tietojohdaminen -projekti, jossa kirkastetaan kirjastojen tietojohdamisen tarpeita; Kirjastojen metatietovisio – projekti, jossa laaditaan suunnitelma, miten metatietotyötä voidaan tehdä laadukkaammin ja tehokkaammin kirjastoissa.

Kulttuurin kärkihanke sisältää useita kohtia, joissa kirjaston on luonteva ja tärkeää olla mukana. Kirjasto on mukana vapaa-ajan palvelukokonaisuuden Harrastamisen Turun malli –projektissa.

Runosmäen monitoimitalo valmistuu 2024 ja suunnittelussa ovat myös Karhunaukion (Lausteen kirjasto) ja Pansio-Pernon alueen tilaratkaisut.

## **Kehittämissuunnitelma**

Kirjaston visiona on mahdollistaa kirjastonkäyttäjien unelmien toteutuminen ja olla näkyvä ja vaikuttava tekijä omissa yhteisöissään. Kirjaston toiminnassa on sekä pysyviä, ajattomia vahvuuksia että rohkeasti yli rajojen näkevää kehittämistä. Kirjastopalveluiden toiminnan kehittäminen lähtee liikkeelle kaupunkistrategiasta ja toteuttaa pormestariohjelman.

Jokaisella turkulaisella on mahdollisuus osallistua ja tehdä sekä kokea kulttuuria iästä tai elämäntilanteesta riippumatta ja tämä koskee myös kirjastopalveluita. Kirjaston keskeisin kehittämiskohde on asiakaspalvelun kehittämistyön jatkaminen painopisteenä vuorovaikutteisen palvelukulttuurin vahvistaminen. Vuoden 2022 aikana työtä pohjustetaan henkilökunnan ja asiakkaiden työpajoilla, joiden tulosten pohjalta laaditaan tuleville vuosille toteuttamissuunnitelma, jonka toteuttaminen käynnistyy 2023. Pikkuväki taideassistentteina -projekti jatkuu ja keskittyy esiopetuksen kulttuurikasvatussuunnitelman jalkauttamiseen – kirjastolla on tarkoitus saada osaksi perustoimintaa hyvät ja toimivat sisällöt esiopetuksen ryhmille. Myös toiselle asteelle suunnitellaan elämyspolkuun soveltuvat kokonaisuudet. Osana perustoimintaa huolehditaan siitä, että kaikki nykyisen Elämyspolun kirjaston kokonaisuudet tavoittavat kohderyhmät. Vuoden 2022 aikana kartoitetaan monikulttuuristen asiakkaiden tarpeet ja kirjaston henkilökunnan osaaminen. Sen pohjalta luodaan uudet toimintakäytännöt ja suunnitelmien mukaiset toimenpiteet käynnistyvät 2023.

Kulttuuri on osa hyvää elämänlaatua ja jatkuvaa oppimista, ja kulttuurilla on erityinen merkitys hyvinvoinnin edistämässä ja yksinäisyyden torjumisessa. Tähän liittyen kirjastossa panostetaan ikäihmisille suunnattujen palveluiden kehittämiseen ja että tavoitetaan aiempaa paremmin henkilöt, joilla on esteitä palvelun käyttöön. Kirjaston perustoiminnassa hyvinvoinnin edistäminen ja yksinäisyyden torjunta näkyvät monipuolisena, eri asiakasryhmät huomioivana tapahtumatoimintana, kaupunkilaisten osallistamisena palveluiden kehittämiseen sekä palveluiden pitämisenä mahdollisimman saavutettavina. Kirjaston perustehtävään kuuluu lukemisen edistäminen sekä tarjota tukea ja ohjausta monipuoliseen lukutaitoon. Kehittämistä linjaa kansallinen lukutaitostrategia ja se huomioidaan paikallisesti ja alueellisesti hankehakemuksissa. Erityisenä kohderyhmänä ovat nuoret aikuiset ja aikuiset. Kirjaston demokratiatyössä huomioidaan ajankohtaiset ilmiöt ja vahvistetaan media- ja informaatiotaitoja.

Kirjasto toteuttaa kaupungin ilmastosuunnitelman tavoitteita ottamalla huomioon kestävä kehityksen palvelutuotannossa ja hankinnoissa sekä lisäämällä yleistä tietoisuutta ilmastonmuutokseen ja kiertotalouteen liittyen. Vuosittain toteutetaan ilmastoteko.

Kirjaston toiminnassa kokeileminen ja ketterä kehittäminen toteutuu erityisesti hanketoiminnan kautta ja valtakunnalliseen kehittämistyöhön osallistumisena. Kirjastot ja tietojohtaminen -projektin tulosten toteuttaminen jatkuu ja keskeisenä toimenpiteenä on kylluvan kokoelman tasapainotustyökalun hankinta. Kirjasto on vahvasti mukana opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamassa Kuntien yhteinen e-kirjasto -projektissa. Monimuotoisen ja saavutettavan digituen järjestäminen on osa kirjaston perustoimintaa. Kaupungin digipalveluiden kehittämisprojekteihin osallistuminen on luonteva osa kehittämistä.

Kirjasto osallistuu kulttuurin kärkihankkeen toteuttamiseen erityisesti kulttuurihyvinvoinnin näkökulmasta. Kulttuurin ja taiteen saavutettavuuden parantaminen on kirjastolle mahdollisuus. Lastenkulttuuritoiminta ulottuu Turun eri alueille ja osaltaan ehkäisee segregatiota.

## Tavoitteelliset tunnusluvut

Palvelualue	Tunnusluku	Tunnusluvun mittayksikkö	Toteutuma 2019	Toteutuma 2020	Toteutuma 2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023
Kirjastopalvelut	Kirjaston lainat	lkm	-	2 726 858	2 896 450	3 000 000	3,020,000.00
Kirjastopalvelut	Kirjastokäynnit	lkm	-	1 326 928	1 084 033	1 800 000	2,000,000.00
Kirjastopalvelut	Verkkokirjastokäynnit	lkm	-	1 200 000	1 400 000	1 200 000	1,400,000.00
Kirjastopalvelut	Kirjaston e-aineistojen käyttö	lkm	-	164 374	229 579	175 000	225,000.00
Kirjastopalvelut	Kulttuurikoordinaattorien järjestämät tapahtumat	lkm	526	456	412	550	570.00
Kirjastopalvelut	Aineistohankinnat	lkm	56 850	56 659	58 162	56 000	56,000.00
Kirjastopalvelut	Käyttäjäkoulutus	lkm	735	535	594	920	940.00
Kirjastopalvelut	Käyttäjäkoulutuksiin osallistuneet	lkm	-	7 102	10 562	12 000	12,500.00
Kirjastopalvelut	Tapahtumat	lkm	1 943	1 313	1 307	1 400	1,400.00
Kirjastopalvelut	Tapahtumiin osallistuneet	lkm	61 342	120 383	166 584	80 000	95,000.00
Kirjastopalvelut	Asiakaskyselyn keskiarvo	likert (1-5)	4,42	-	-	-	
Kirjastopalvelut	Asiakaskyselyn keskiarvo, pääkirjasto	likert (1-5)	4,43	-	-	-	
Kirjastopalvelut	Elämyspolkuun osallistuneet	lkm	7 590	5 476	6 000	7 800	6,650.00
Kirjastopalvelut	Kirjakassi-asiakkaat	lkm	28	37	50	75	100.00

## Toimenpiteet

Palvelualue	Toimenpide	Vastuhenkilö	Kommentit
Kirjastopalvelut	Asiakaspalvelun kehittäminen -projekti, jossa panostetaan vuorovaikutteiseen palvelukulttuuriin (TP)	Pilppula Rebekka	Pormestariohjelman nro: 18
Kirjastopalvelut	Ikääntyneille suunnattuja virtuaalisia ja lähelle tuotuja palveluita kehitetään: OmaKirjaston palveluiden markkinointi, kirjakassipalvelu organisoidaan tehokkaammin ja lisätään asiakasmäärää.	Pilppula Rebekka	Pormestariohjelman nro: 21
Kirjastopalvelut	Kulttuurin kärkihankkeen toteuttamiseen osallistuminen, erityisesti Kulttuurista hyvinvointia -kokonaisuus	Pilppula Rebekka	-
Kirjastopalvelut	Kirjasto osallistuu Pikkuväki taideassistentteina -projektiin ja esikouluikäisten elämyspolun kokonaisuus käytössä.	Hernelahti Sanna	Pormestariohjelman nro: 18
Kirjastopalvelut	Runosmäen monitoimitalon suunnittelu: Kirjasto vetää monitoimitalon käyttäjäryhmää.	Pohjola Kari	Pormestariohjelman nro: 18
Kirjastopalvelut	Elämyspolun kohderyhmät ovat 2.-,4.-,5.-, ja 7.-luokkalaiset ja koko ikäluokat tavoitetaan. Lisätty esiopetukselle ja toiselle asteelle suunnatut kokonaisuudet. Elämyspolku on perusopetuksen osalta myös virtuaalisesti tarjolla.	Hernelahti Sanna	Pormestariohjelman nro: 18
Kirjastopalvelut	Aktiivinen osallistuminen Kuntien yhteinen e-kirjasto -hankkeeseen.	Hypén Kaisa	Pormestariohjelman nro: 47
Kirjastopalvelut	Kansallista lukutaitostrategiaa toteutetaan Faksista Jodeliin - ja Lukutuki kirjastossa -kehittämishankkeilla ja osana hanketta päivitetään käyttäjäkoulutusten sisällöt toiselle asteelle (TP)	Hernelahti Sanna	Pormestariohjelman nro: 21
Kirjastopalvelut	Kirjasto on mukana kaupungin ilmastojoukkueessa ja tekee vuosittain ilmastoteon.	Pilppula Rebekka	-
Kirjastopalvelut	Kirjastot ja tietojohdaminen -projekti (TP) ja projektin toimenpide-esitysten vieminen käytäntöön, kelluvan kokoelman hallintatyökalun hankinta	Hypén Kaisa	Pormestariohjelman nro: 47

## Palvelusuunnitelma / Vapaa-ajan palvelukokonaisuus, Orkesteri

### Kuvaus toiminnasta

Turun filharmonisen orkesterin tehtävänä on musiikkikulttuurin vaaliminen, edistäminen ja julkisten konserttien järjestäminen. Orkesteri vastaa myös Turun 70-vuotiaan konserttitalon toiminnasta.

Turun filharmoninen orkesteri on orkesteritoiminnan huippuyksikkö, joka toteuttaa tehtävänsä järjestämällä monipuolista konsertti- ja yleisötyötoimintaa erilaisille kohderyhmille. Taiteellisista lähtökohdista, laadukkaasti ja korkeatasoisesti rakennettu konserttitoiminta on kansallisesti ja kansainvälisesti vertailukelpoista muihin alan huippuyksiköihin. Maamme viidenneksi suurin sinfoniaorkesteri tuottaa vuosittain yhteensä noin 200 tapahtumaa. Toiminta kattaa kaikki yleisöryhmät, ja kuulijoita orkesterin tapahtumat tavoittavat vuosittain noin 70 000.

Turun filharmonisen orkesterin pääasiallista ohjelmistoa ovat orkesterin omat sinfoniakonsertit. Niiden rinnalla kuullaan runsaasti kamarimusiikkia, lasten- ja nuortenkonsertteja sekä muita erilaisille erityisryhmille räätälöityjä tilaisuuksia, yleisötyötapahtumia, kirkkokonsertteja, erilaisia teema- ja suurtuotantokonsertteja sekä yhteistuotantoja kaupungin muiden toimijoiden, kuten Turun kaupungin museopalveluiden, Sibelius-museon ja Turun musiikkijuhlien kanssa.

Orkesterin kapellimestareina ja solisteina nähdään sekä kotimaisia että kansainvälisiä huippumuusikoita. Orkesterin taiteellisena johtajana toimii Olli Mustonen ja päävierailijana kevätkauden -23 loppuun saakka Julian Rachlin. Ohjelmasuunnittelun lähtökohtana on klassinen orkesterikirjallisuus, aikamme musiikin esittäminen ja tilaussävellykset. Lisäksi ohjelmistossa kuullaan viihteellisempiä kevyen musiikin teoksia ja erityisiä teemakonsertteja. Orkesteri on yksi vahvan, kansainvälisen kulttuurikaupungin toimijoista ja mukana toteuttamassa Turun kaupungin pormestariohjelman ja kulttuurilupausta.

Orkesteri on aktiivinen toimija suomalaisella orkesterikentällä ja osallistuu sen kehittämiseen valtakunnallisella tasolla. Orkesterin verkkokonserttitoiminta on aktiivista ja se myös levyttää säännöllisesti. Orkesteri on tunnettu ja houkutteleva työpaikka paitsi suomalaisille, myös ulkomaisille taitelijoille. Kansainvälinen yhteistyö on osa orkesterin toimintamallia erityisesti kapellimestari- ja solistivierailijoiden sekä tallennejulkaisujen myötä.

## Toimintaympäristön muutos

Keväällä 2020 alkanut covid-19-pandemia on muuttanut merkittävästi orkesterin toimintaympäristöä. Poikkeukselliset toimintavuodet ovat aiheuttaneet kulttuurialan toimijoille ennennäkemättömiä vaikeuksia sekä toiminnan että talouden näkökulmasta, ja vaikka rajoituksista on luovuttu ja pandemia taantunut endemiaksi, on orkesteri jälleen uuden haasteen edessä.

Orkesteri on mukautunut nopeasti pandemian eri vaiheisiin ja sopeuttanut toimintaansa tilanteen vaatimalla tavalla. Täysin poikkeuksellisten toimintavuosien jälkeen konserttialit avautuivat keväällä 2022, mutta kävijämäärien ja toimintatuottojen palauttaminen pandemiaa edeltävälle tasolle vaativat yhä voimakkaita toimenpiteitä sekä uusia, innovatiivisia keinoja. Tautitapausten määrän vaihtelu ja median uutisointi heijastuvat kuulijamääriin, ja ostopäätökset tehdään mahdollisemman lähellä konserttipäivää tai liput ostetaan vasta ovelta. Koronatartuntojen aiheuttamat peruutukset ja ohjelmistomuutokset ovat muokanneet aiemmin pitkäjänteistä, stabiilia ja kauaskantoista ohjelmistosuunnittelua ja vaikuttaneet toiminnan ennakoitavuuteen.

Poikkeusaika on ollut pitkä, ja kausikorttilaisten määrässä on edelleen n. kolmasosan vajuus pandemiaa edeltävään aikaan verrattuna. Globaalit ja eurooppalaiset kriisit vaikuttavat kansakunnan yleiseen mielialaan ja kasvattavat sosioekonomisia haasteita. Viimeisimmässä Suomen Sinfoniaorkesterit ry:n ei-kävijätutkimuksessa 2018 suurimpia syitä konserteissa käymättömyydelle olivat taloudelliset haasteet, konserttilippujen hinnat ja/tai mielikuva niistä, yksinäisyys ja muut sosiaaliset syyt. Kaikkia mainittuja syitä kuluneet vuodet ovat entisestään lisänneet. Orkesterin on muiden vapaa-ajan toimijoiden tapaan tarkasteltava kriittisesti ja objektiivisesti toimintaansa, ja reflektoitava sitä, kuinka konserttitarjonta vastaa yleisön kysyntään.

Paitsi yleisön, myös tapahtumajärjestäjien luottamus tulevaan on kokenut pandemian myötä kolauksen. Vuokraaja-asiakkaiden näkökulmasta tapahtumavolyymien palautuminen edellyttää positiivista näkymää tapahtumajärjestämisen mahdollisuuksiin pidemmällä tähtäimellä. Alkava kausi onkin merkittävä indikaattori tapahtuma-alan elpymisestä.

Merkittävin paikallisen toimintaympäristön muutostekijä on Turun uuden musiikkitalon rakentaminen. Musiikkitalon toteutussuunnitteluvaihe valmistuu ja rakentamisen on määrä käynnistyä vuoden 2023 aikana. Orkesteri osallistuu tiiviisti suunnitteluprosessiin, jotta voidaan varmistaa, että uudisrakennus palvelee parhaalla mahdollisella tavalla akustisen orkesterimusiikin esittämistä ja kulttuurialan kehittämistä Turussa seuraavan 100 vuoden ajan. Nykyisen talon huono kunto ja toimintaympäristön puutteet vaikeuttavat orkesterin rekrytointeja ja vierailijakiinnityksiä. Orkesterit kilpailevat parhaista soittajista,

solisteista ja kapellimestareista globaalisti, ja parhaiden ammattilaisten houkuttelemisessa konserttisalilla ja työskentelyolosuhteilla on merkittävä vaikutus. Uuden musiikkitalon myötä Turku vahvistaa merkittävästi asemaansa eurooppalaisena kulttuurikaupunkina.

## Kehittämissuunnitelma

Vuoden 2023 keskeisin kehittämistehtävä on orkesterin ja konserttitalon toiminnan volyymien, yleisömäärien ja toimintatuottojen palauttaminen koronaepidemiaa edeltävälle tasolle. Painopistealueita ovat kausikorttiasiakkaat, toiminnan monipuolisuudesta huolehtiminen, lasten- ja nuortotoiminta sekä saavutettavuus ja matalan kynnyksen toiminta. Poikkeuksellisten toimintavuosien jälkeen orkesterin on tärkeää näkyä orkesterina myös kotisalinsa ulkopuolella.

Orkesteri osallistuu tiiviisti uuden musiikkitalon toteutussuunnitelmavaiheeseen, jotta uusien tilojen toimivuus orkesterille varmistetaan. Orkesterin vastaa uuden musiikkitalon toimintakonseptin kehittämisestä. Orkesteri aloittaa vuoden 2023 aikana myös oman strategiatyön uuteen taloon siirtymistä varten, ja strategiatyö yhdistyy tiiviisti musiikkitalon konseptin kehittämiseen.

Konserttitalon ulosvuokraustoimintaa on kehitetty vuoden 2022 aikana asiakaslähtöisyyden pohjalta, ja kehitystyö jatkuu myös vuonna 2023. Asiakaslähtöisyys heijastuu myös uuden musiikkitalon suunnitelmiin luoden pohjaa uuden talon toimintaa konseptoitaaessa.

OPAS-orkesterihallinto-ohjelmiston avulla kehitetään tuotannon prosesseja.

1. Asiakasymmärryksen lisääminen. Merkittävän osan orkesterin asiakaskunnasta muodostavat kausikorttiasiakkaat, joita ennen pandemia-aikaa oli noin 800 henkilöä konserttikaudessa. Pandemia-aikana kausikortteja ei voitu myydä lainkaan, eikä kausikorttiasiakkaiden määrä ole orgaanisesti palannut pandemiaa edeltävälle tasolle. Asiakkaiden kulutuskäyttäytyminen on muuttunut, ja tätä tulee tutkia kävijä- ja ei-kävijäkyselyin.

2. Pandemia-ajan rajoitusten vuoksi myötä orkesteri joutui esiintymään pienemmissä kokoonpanoissa. Poikkeusvuosien jälkeen orkesterin on tärkeää näyttäytyä ja profiloitua orkesterina ja esiintyä täydellä kokoonpanolla esimerkiksi jalkautumisviikon yhteydessä.



3. Monipuolisella toiminnalla saavutetaan laajoja yleisöjä, uusia asiakkaita ja erilaisia kohderyhmiä. Sinfoniakonserttien lisäksi orkesteri tuottaa mm. kamarimusiikkisarjan, tekee oopperatuotannon yhteistyössä Turun kaupunginteatterin ja Saaristo-oopperan kanssa, osallistuu keskustan elävöittämiseen sekä järjestää teemakonsertteja, joiden sisällöt on suunniteltu tavoittamaan tavanomaisia konsertteja laajempi kohderyhmä.
  
4. Lapsille ja nuorille suunnattu toiminta on laajaa ja monipuolista. Se muodostaa noin neljäsosan kaikista orkesterin vuoden aikana tuottamista tapahtumakerroista ja koostuu mm. lastenkonserteista ja koululaiskonserteista, Elämyspolku-ohjelmasta ja junioriklubitoinnasta. Orkesteri tulee jälleen hakemaan mukaan myös Taidetestaajat-hankkeeseen.
  
5. Kulttuuripalvelujen tasa-arvoisen saatavuuden turvaamiseksi, eriarvoistumiskehityksen estämiseksi sekä kulttuuriin vähän osallistuvien kulttuurin pariin kannustamiseksi orkesteri tekee laajaa yleisö- ja kohderyhmätyötä sekä kehittää uutta matalan kynnyksen toimintaa ja yhteistyön muotoja. Digitaalisista palveluista on tullut osa orkesterin perustoimintaa, joilla turvataan alueellisia kulttuuripalveluja ja ihmisten osallisuutta ja osallistumista, mutta ne eivät kuitenkaan korvaa esitysten ja yleisöjen välistä elävää vuorovaikutusta. Orkesteri on mukana myös mm. Turun kaupungin Kulttuurikortissa ja muissa osallistumisen kynnystä madaltavissa hankkeissa ja projekteissa.
  
6. Konserttitalon ulosvuokraustoimintaa on johdonmukaisesti kehitetty asiakaslähtöiseksi, ja työtä jatketaan edelleen tapahtumatoiminnan elpyessä pandemiavuosien jäljiltä.
  
7. Uuden musiikkitalon toteutussuunnitteluvaiheeseen osallistuminen.
  
8. Uuden musiikkitalon toimintakonseptin kehittäminen.
  
9. Tuotannon prosessien kehittäminen OPAS-orkesterihallinto-ohjelmiston käytön vakiintumisen myötä.

## Tavoitteelliset tunnusluvut

Palvelualue	Tunnusluku	Tunnusluvun mittayksikkö	Toteutuma 2019	Toteutuma 2020	Toteutuma 2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023
<b>Orkesteri</b>	Orkesterin kävijämäärä	lkm	69 069	25 981	43 000	60 000	55 000
<b>Orkesteri</b>	Sinfoniakonserttien täyttöaste %	%	88,86	85,15	78	80	75
<b>Orkesteri</b>	Lasten- ja nuortentapahtumien kävijämäärä	lkm	16 695	875	6 000	10 000	10 000
<b>Orkesteri</b>	Kävijät yleisöyö tapahtumissa	lkm	4 528	2 446	2 500	4 000	3 000
<b>Orkesteri</b>	Konserttitalon ulosvuokraus, tapahtumien määrä	lkm	63	7	40	50	50
<b>Orkesteri</b>	Asiakastyytyväisyyskyselyn KA	likert (1-5)	4,47	-	4,35	-	4,2

## Toimenpiteet

Palvelualue	Toimenpide	Vastuuhenkilö	Kommentit
Orkesteri	Kausikorttiasiakkaille suunnataan kohdennettua viestintää ja heille järjestetään omia tilaisuuksia	Isomöttönen Nikke	Pormestariohjelman nro: 18
Orkesteri	20 sinfoniakonserttituotantoa ja 10 uusintaa	Isomöttönen Nikke	Pormestariohjelman nro: 76
Orkesteri	8 kamarimusiikkikonserttia	Pulkinen Heidi	Pormestariohjelman nro: 76
Orkesteri	6 teema-/viihdekonserttia	Pulkinen Heidi	Pormestariohjelman nro: 76
Orkesteri	10 verkkokonserttia	Helander Niina	Pormestariohjelman nro: 47
Orkesteri	30 Lasten- ja nuortentapahtumaa	Pulkinen Heidi	Pormestariohjelman nro: 18
Orkesteri	9 laitos- ja vanhainkotikonserttia	Pulkinen Heidi	Pormestariohjelman nro: 21
Orkesteri	60 yleisöyötaphtumaa	Pulkinen Heidi	Pormestariohjelman nro: 18
Orkesteri	50 konserttitalon ulosvuokraustilaisuutta	Haapanen Pekka	Pormestariohjelman nro: 73
Orkesteri	Konserttitalon ulosvuokraustoiminnan kehittäminen asiakaslähtöisyyden näkökulmasta	Haapanen Pekka	Pormestariohjelman nro: 73
Orkesteri	Tuotannon prosessien kehittäminen OPAS-orkesterihallinnon ohjelmiston käytön vakiintumisen myötä	Kivistö Charlotta	-
Orkesteri	Aktiivinen osallistuminen Musiikkitalon toteutussuunnitteluun	Isomöttönen Nikke	-
Orkesteri	Musiikkitalon toimintakonseptin kehittäminen	Isomöttönen Nikke	-

## Palvelusuunnitelma / Vapaa-ajan palvelukokonaisuus, Museopalvelut

### Kuvaus toiminnasta

Museolain mukaisesti museotoiminnan tavoitteena on ylläpitää ja vahvistaa väestön ymmärrystä kulttuuristaan, historiastaan ja ympäristöstään. Turun kaupungin museopalvelut toteuttaa annettua tehtävää kokoelmatyön, tutkimuksen, näyttely- ja yleisötyön sekä julkaisutoiminnan kautta. Museopalveluiden museokohteet ovat Apteekkimuseo ja Qwenselin talo, Biologinen museo, Kuralan Kylämäki, Luostarinmäki, Turun linna ja WAM sekä Brinkkalan galleria. Niihin sijoittuvat pää- ja vaihtuvat näyttelyt sekä yleisötyö kuten opastukset, tapahtumat, työpajat ja kurssit. Osana museokohteiden asiakaspalvelua ovat myös museokaupat sekä kokous- ja juhlapalvelut. Palveluja tuotetaan myös digitaalisesti.

Suurelta osin kokoelmiin, tutkimukseen ja asiantuntemukseen liittyvä asiakaspalvelutyö sekä palvelumyynti keskittyvät Kalastajankatu 4:ään, jossa sijaitsevat kuva-arkiston palvelut, konservointipalvelut sekä kulttuuriympäristöön ja maakunnalliseen museotyöhön liittyvät palvelut ja neuvonta. Keskeinen osa museopalveluiden toimintaa on kokoelmatyö sekä siihen liittyvät kokoelmien hoito, esine- ja teoslainaustoiminta, taiteen talletustoiminta ja julkisen taiteen hankkeet. Toimintaa kehitetään suunnitellusti hankkeissa ja projekteissa, joista keskeisimmät ovat Historian ja tulevaisuuden museo -hanke sekä kokoelmakeskushanke.

### Toimintaympäristön muutos

Yksi keskeisimmistä toimintaympäristön muutoksista on Varsinais-Suomen hyvinvointialueen perustaminen 1.1.2023 alkaen. Sote-palvelujen sekä pelastustoimen siirtymisellä kaupungilta hyvinvointialueen hoidettavaksi on sekä kaupungin talouteen että kaupunkiorganisaatioon mittavat vaikutukset, jotka heijastuvat myös museopalveluihin.

Hyvinvointialueen perustamisen lisäksi alkanut inflaatio ja kustannusten nousu tulevat vaikuttamaan kuntatalouteen ja museopalveluiden taloudellisiin toimintaedellytyksiin. Vuosille 2021–2023 vahvistetun valtion rahoitussuunnitelman perusteella ei ole nähtävissä museoiden valtionosuuksien pienenemistä. Sen sijaan museoille jaettavien valtionavustusten määrä on vaarassa pienentyä, mikä toteutuessaan heikentäisi museoiden kehittämistyötä ja investointihankkeiden toteuttamista.

Museopalveluilla on merkittävä rooli Turussa matkailupalveluiden kokonaisuudessa ja siten myös kaupungin elinvoima- ja vetovoimatekijänä. Koronarajoitusten poistuminen edistää ulkomaisten turistien määrän kasvua, mutta kasvua kuitenkin jarruttaa Ukrainan sodan jatkuminen. Sen sijaan koti- ja lähimatkailun ennustetaan kasvavan entisestään. Museopalveluiden tulee huomioida

tämä palveluidensa ja markkinointinsa kohdistamisessa samoin kuin se, että jatkuvasti suurempi osa museokävijöistä maksaa käyntinsä Museokortilla.

Digitalisaatio tulee jatkumaan. Asiakkaiden odotukset ja tarpeet digitaalisten palvelujen osalta kasvavat. Tämä edellyttää myös museoilta digitaalisten asiointipalvelujen (mm. verkkokauppa), digitaalisten sisältöjen (mm. opetusmateriaalit) ja digipalveluiden (mm. Digimuseo.fi) ansaintalogiikan kehittämistä.

Muiden kulttuuripalvelujen ohella museopalveluihin kohdistuu odotuksia hyvinvointivaikutuksista. Museopalveluidenkin tulee huomioida mm. yhteiskunnan polarisoitumisen, vähemmistöitymisen ja Turussa erityisesti nuorten pahoinvoinnin tuomat haasteet oman palvelutuotantonsa uudistamisessa ja uusien yhteistyökäytäntöjen luomisessa hyvinvointialueen kanssa.

Koronan seurauksena etätöiden tekeminen on vakiintunut ja työperäinen matkustaminen ovat vähentyneet. Tämä merkittävä työn tekemisen murros on edellyttänyt myös museopalveluissa joustavan työn järjestämistä ja heijastuu mm. museon tilahankkeiden työtilaratkaisuihin.

## **Kehittämissuunnitelma**

Museon vuoden 2023 kehittämissuunnitelmassa vastataan toimintaympäristön muutoksiin, sekä ennakoitaan tulevien vuosien kehityskulkua. Kehittämissuunnitelmalla toteutetaan pormestariohjelman tavoitteita ja kaupunkistrategian linjauksia. Kehittäminen toteuttaa museopalveluiden missiota ”Lisäämme ymmärrystä” sekä visiota ”Löydämme uusia tapoja olla museo”.

Museopalveluiden kehittämisen painopisteet ja tavoitteet vuonna 2023 ovat:

Kokoelmakeskushanke: Kokoelmakeskuksen rakentaminen/remontti on alkanut, ja hankkeessa on viimeistelytilojen ja asiakaspalveluprosessin tarkentava suunnittelu yhdessä kaupunginarkiston kanssa. Objektien luettelointi ja pakkaaminen jatkuu museon tiloissa, kokoelmapalvelut on suljettu. QR-koodisijaintimerkinnät on otettu käyttöön. WAMin säilytystiloissa olevia teoksia on alettu valmistella välivarastoon siirtoon.

Biologisen museon uudistamisprojekti: Turun museokeskuksen museotoimipaikkoja uudistetaan systemaattisesti perhe- ja kulttuurimatkailukohteina. Biologisen museon uudistamisprojekti on aikataulutettu vuosille 2022–2024. Lisäksi 2023 aloitetaan Biologisen museon dioraamojen restaurointiprojekti.

Verkkokaupan ja digitaalisen asiointipalvelun kehittäminen: Tavoitteena on hankkia museon palveluiden ja tavaroiden verkkomyynnin mahdollistava ohjelmistoalusta. Vuoden 2022 aikana museo määrittää halutut ominaisuudet hankittavalle ohjelmalle ja ryhtyy 2023 valmistelevaan hankintaa it-palveluiden kanssa.

Museopalveluiden kehittäminen osana matkailutarjontaa: Vuonna 2022 valmistuvan analyysin perusteella on valittu yhteinen kehittämiskohde, jossa museopalvelut ja matkailupalvelut tiivistävät yhteistyötä vuoden 2023 aikana.

Ei-asiakkaiden tavoittaminen: Museopalveluiden saavutettavuus ja houkuttelevuus eri asiakasryhmille. Vuoden 2023 aikana kartoitetaan potentiaalisia uusia asiakasryhmiä sekä kootaan näihin ryhmiin liittyvää dataa.

Alueellinen vastuumuseotyö ja Ilmastolupaus-hanke: Turun museokeskus kehittää toimintaansa Varsinais-Suomen alueellisena vastuumuseona ja tiivistää yhteistyötä alueen muiden museoiden kanssa. Esimerkkinä tästä toimii vuosina 2022–2023 toteutettava Varsinais-Suomen museoiden ilmastolupaus -hanke, jossa museot toteuttavat ilmastoviisaita ratkaisuja ja jakavat toisilleen osaamistaan. Omana toimenpiteenään Turun museokeskus etenee Ekokompassi-ympäristöjärjestelmän käyttöönotossa.

Historian ja tulevaisuuden museo -hanke: Museon päänäyttelyn sisältöjä yhteiskehitetään vuoden 2023 aikana. Yhteiskehittämiseen kutsutaan osallistumaan tutkijoita ja museoammattilaisia, eri alojen asiantuntijoita – mukaan lukien kokemusasiantuntijoita – sekä kaupunkilaisia kullekin kohderyhmälle soveltuvien räätälöidyn kokonaisuuksien ja menetelmien. Vuodelta 2022 siirtynyt arkkitehtuurikilpailu avataan vuoden 2023 aikana. Vuoden aikana hankkeessa toteutetaan kaupunkiympäristöön levittäytyvä Kohtaa kaupunki, kohtaa turkulainen -projekti.

## Tavoitteelliset tunnusluvut

Palvelualue	Tunnusluku	Tunnusluvun mittayksikkö	Toteutum a 2019	Toteutum a 2020	Toteutum a 2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023
Museopalvelut	Museokäynnit	lkm	406 005	291 023	322 065	360 000	400 000
Museopalvelut	Museon digitaalisesti saavutettavien objektien määrän lisäys / vuosi	lkm	10 922	5 300	16 287	4 500	4 500
Museopalvelut	Lapsille suunnattuun toimintaan museotoimipaikoissa osallistuvien määrä	lkm	42 464	9 217	11 237	40 000	40 000
Museopalvelut	Aikuisille suunnattuun toimintaan museotoimipaikoissa osallistuvien määrä	lkm	52 141	17 694	22 915	50 000	50 000
Museopalvelut	Kokoelmien liikkuvuus: lainat, talletukset, valokuvatilaukset	lkm	2 686	2 480	2 408	2 400	1 500
Museopalvelut	Lausuntojen lukumäärä	lkm	577	1 436	948	1 200	1 050
Museopalvelut	Alueellisten palveluiden käyttäjämäärä	lkm	40	345	320	500	500
Museopalvelut	Finnasta avattujen museon tietuesivujen määrä	lkm	95 102	121 796	137 379	150 000	160 000
Museopalvelut	Museon sosiaalisen median tilien seuraajien määrä	lkm	-	41 032	43 000	45 000	47 500
Museopalvelut	Museokauppojen keskiostos vuositasolla (€/ kävijä)	€	1,85	2,36	2,14	2,50	2,5

## Toimenpiteet

Palvelualue	Toimenpide	Vastuuhenkilö	Kommentit
Museopalvelut	Kokoelmakeskus: rakentaminen/remontti on alkanut, tilojen ja asiakaspalveluprosessien suunnittelua viimeistellään. (TP)	Ruohonen Juhani	Pormestariohjelman nro: 18
Museopalvelut	Alueellisen vastuumuseotyön kehittäminen: Varsinais-Suomen museoiden ilmastolupaus-hanke (TP). Turun museokeskus etenee Ekokompassi-ympäristöjärjestelmän käyttöönotossa.	Ylänen Henna	Pormestariohjelman nro: 18
Museopalvelut	Biologisen museon uudistaminen: projekti on käynnissä, sovittuja toimenpiteitä edistetään. (TP)	Ylänen Henna	Pormestariohjelman nro: 76
Museopalvelut	Verkkokaupan ja digitaalisen asiointipalvelun kehittäminen: haluttujen ominaisuuksien määrittely	Käär Pekka	Pormestariohjelman nro: 47
Museopalvelut	Ei-asiakkaiden tavoittaminen: datan kerryttäminen	Ruohonen Juhani	Pormestariohjelman nro: 21
Museopalvelut	Historian ja tulevaisuuden museo: museon päänäyttelyn sisältöjen yhteiskehittäminen (TP)	Kurth Joanna	Pormestariohjelman nro: 75
Museopalvelut	Historian ja tulevaisuuden museo: vuodelta 2022 siirtynyt arkkitehtuurikilpailu avataan vuoden 2023 aikana. (TP)	Kurth Joanna	Pormestariohjelman nro: 75
Museopalvelut	Vuonna 2022 valmistuvan analyysin pohjalta kehittämiskohteen projektointi: museopalvelut ja matkailupalvelut tiivistävät yhteistyötä.	Ylänen Henna	Pormestariohjelman nro: 74

## Palvelusuunnitelma / Vapaa-ajan palvelukokonaisuus, Nuorisopalvelut



## Kuvaus toiminnasta

Nuorisolain (1285/2016) mukaan nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Nuorisolain tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta ja yhdenvertaisuutta. Lisäksi lailla tuetaan nuorten kasvua ja itsenäistymistä ja se pyrkii parantamaan nuorten kasvu- ja elinoloja sekä nuorten oikeuksien toteuttamista.

Tavoitteiden lähtökohtina ovat yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys, kestävä kehitys, terveet elämäntavat, ympäristön ja elämän kunnioittaminen sekä monialainen yhteistyö. Kunnan tulee paikalliset olosuhteet huomioon ottaen luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa. Kunnan tulee em. tehtävää hoitaessaan olla tarpeen mukaan yhteistyössä muiden nuorille palveluja tuottavien viranomaisten sekä nuorten, heidän perheidensä, nuorisoalan järjestöjen, seurakuntien ja muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa.

Nuorisopalvelualue luo edellytykset nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa.

Nuorisopalveluiden perustehtävä: lasten, nuorten ja nuorten aikuisten hyvinvoinnin tukeminen:

- Mahdollistamme voimaannuttavia kohtaamisen tiloja
- Tuemme kasvua parhaaksi minäksi
- Vaikutamme lasten, nuorten ja nuorten aikuisten mahdollisuuksiin yhteiskunnassa

## Toimintaympäristön muutos

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin haasteet ovat edelleen esillä, mm. pandemian aiheuttama pitkä poikkeusaika, yleinen kustannustason nousu, Ukrainan sota, kilpailuyhteiskunnan vaatimukset ja epävarma tulevaisuus haastavat nuorten hyvinvointia ja nuoret oireilevat monin eri tavoin. Poikkeusajasta johtuva oireilu vaatii nuorten tukea vielä pitkän aikaa, kuten esimerkiksi 90-luvun lamasta on opittu, että ennaltaehkäiseviin palveluihin pitäisi lisätä resurssia vielä poikkeusajan jälkeenkin, sillä monilla oireilu tulee viiveellä ja/tai jatkuu pidempää.

Jalkautuvalle, kohdentuvalle pienryhmä-/ harrastustoiminnalle ja erityisnuorisotyölle on selkeä tarve. Lisäksi kumppanuuksien vahvistaminen tärkeässä roolissa, esimerkiksi erityisesti etsivässä nuorisotyössä. Oppivelvollisuuden laajentumisen vaikutukset heijastuvat myös nuorisotyöhön, erityisesti nuorten työpajatoimintaan.

Digitalisaation jatkuminen ja kasvavat odotukset digitaalisista palveluista ja sisällöistä kasvokkain kohtaamisen rinnalla. Kaikkea nuorisotyötä ei kuitenkaan nyt tai tulevaisuudessakaan tehdä verkossa, vaan lukemattomissa paikoissa ja ympäristöissä, kuten kouluissa, kaduilla ja kauppakeskuksissa. Uudet työmuodot vaativat työn ja resurssien uudelleen järjestelyjä. Uusille työmuodoille pitää löytää tekijät ja osaamista. Nuorisotyön luonne moniosaamista vaativana työnä on osittain muutoksessa ja nuorisotyössä erilaista erityisosaamista tarvitaan yhä enemmän.

Kaupungin palvelualueiden yhteistyönä toteuttamaa toimintaa vahvistetaan. Harrastamisen Turun malli ja lomatoiminnan koordinointi koko kaupungin tasolla monialaisena yhteistyönä jatkuu. Kulttuurin kärkihanke ja yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja asuinalueiden tasapainoisen kehityksen kärkihanke toimivat yhteistyössä myös nuorisopalveluiden kanssa.

Hyvinvointialueen perustamisen (1.1.2023 alkaen) vaikutukset nuorisopalveluiden osalta kohdentuvat mm. tehtävään monialaiseen yhteistyöhön, käytäntöihin sekä lasten, nuorten ja perheiden saumattoman palvelupolkujen turvaamisen osalta.

Vuoden 2023 aikana toteutetaan Asukasbudjetin lapset ja nuoret -teeman äänestyksessä voittaneet ehdotukset kaupungin suuralueilla.

Nuorisolakia ollaan uudistamassa, jossa uutena kirjauksena lakiin ehdotetaan lisättäväksi uudet säännökset Harrastamisen Suomen mallista. Ehdotetuissa säännöksissä määriteltäisiin edellytykset, joita noudattaen kunta voi halutessaan järjestää Harrastamisen Suomen mallin mukaista harrastustoimintaa nuorille.

Runosmäen monitoimitalo on rakenteilla ja tulee käyttöön vuonna 2024, jossa nuorisopalvelut yhtenä toiminnan toteuttajana. Pansio-Pernon monitoimitalon suunnittelu etenee, jossa nuorisopalvelut mukana. Pansio-Pernon monitoimitalon tavoite olla valmiina 2026.

## **Kehittämissuunnitelma**

Nuorisopalveluiden kehittämissuunnitelma pohjautuu palvelualueen muutosvisioon ”Nuorista aktiivisia toimijoita ja nuorisopalveluista ketterä verkosto” sekä neljään henkilökunnan ja sidosryhmien kanssa luotuun strategiseen painopisteeseen: ”Viihdyttämisestä kasvun tukemiseen ja syvempiin kohtaamisiin”, ”Nuoret mukaan ideointiin, suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin”, ”Yksilöstä yhteisöön, kumppaneiden kanssa” sekä ”Seinien sisältä nuorten luo uusilla, luovilla ja monipuolisilla työtavoilla”.

Tila- ja palveluverkkoselvityksen tulosten vaikutukset palvelujen järjestämiseen jatkossa. Tila- ja palveluverkkoselvitys tarjoaa laaja-alaisesti tietoa mm. nuorisopalveluiden toteuttamista palvelumuodoista, asiakasymmärryksestä kohderyhmän osalta palvelun käyttäjänä sekä tilaverkon fyysisten tilojen verkostosta ja kunnosta. Tila- ja palveluverkkoselvitystä toteutetaan yhteistyössä järjestämisen toimintojen kanssa.

Keskustan nuorisotilan Vimman vuokrasopimusta on jatkettu 10 vuodella eteenpäin. Vimma vol.2 työnimellä etenevällä uudistuksella pyritään kehittämään ja tehostamaan Vimman toimintaa entistä paremmin ja laajemmin nuorten tarpeita vastaavaan muotoon tämän hetken ja tulevien vuosien nuorten sekä sidosryhmien tarvetta vastaavaksi.

Seikkailupuiston liikennekaupungin toiminta olisi tarkoituksenmukaista ulkoistaa ja kohdentaa työntekijäresurssi vahvistamaan ja tukemaan lasten ja nuorten kasvua niissä palveluissa, joissa on selkein tarve. Liikennekaupungin työntekijäresurssi vastaa tällä hetkellä liikennekaupungin autojen vuokrauksesta, ajojärjestelyistä, kevyestä kunnossapidosta sekä kassapalveluista.

Ulkopuolisten rahoitusten kartoitus-, selvitys- ja valmistelutyöhön kiinnitetään entistä enemmän huomiota eri sisäisiä ja ulkoisia rahoitusinstrumenttimahdollisuuksien osalta. Tarvetta mm. sähköisen nuorisokortin kehittämiseen, peruskouluikäisten koulunuorisotyön kehittämiseen sekä digitaalisten työmuotojen kehittämiseen.

Vapaa-ajan/ kaupunkitason yhteiset toiminnot ja niiden kehittäminen ja toteutus. Nuorisopalvelut ovat osana vapaa-ajan palvelualueen yhteisiä toimintoja toteuttamassa sekä kehittämässä yhteistä toimintaa mm. KivaLoma-toiminnan, Harrastamisen Turun (Suomen) mallin, Nuorisopassikokeilun sekä kulttuurilupauksen toteuttamisen osalta. Voittaneiden asukasbudjettiehdotusten toteutus monipuolistaa kuntalaisten osallisuudesta lähtien toimintaa lapsille, nuorille sekä nuorille aikuisille vuoden 2023 toteutusaikana.

## Tavoitteelliset tunnusluvut

Palvelualue	Tunnusluku	Tunnusluvun mittayksikkö	Toteutuma 2019	Toteutuma 2020	Toteutuma 2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023
<b>Nuorisopalvelut</b>	Omassa digitaalisessa toiminnassa kohdattujen nuorten määrä (kohtaamisella tarkoitetaan vuoro-vaikutteista, ohjauksellista ja kasvatuksellista tapaamista, joko yksilöllisesti tai ryhmässä.) Käynnistysmittari, tieto saadaan 2021	lkm	-	-	6 765	7 000	7 000
<b>Nuorisopalvelut</b>	Sosiaalinen vahvistaminen työpajatoiminnassa	%	90	88	90	90	90
<b>Nuorisopalvelut</b>	Toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen osallistuneet nuoret	lkm	-	425	1 773	500	1 700
<b>Nuorisopalvelut</b>	Kohdennettu nuorisotyö: 15-29 – vuotiaat Yksittäisten ohjattujen nuorten määrä (Pajatoiminnassa, nuorten tieto- ja neuvontapalvelussa ja etsivässä nuorisotyössä ohjatut yksittäiset nuoret, myös kumppanit etsivässä nuorisotyössä ) (elokuu 21: 3237) Laskentatapa muuttuu 2022.	lkm	-	790	2 764	500	2 000
<b>Nuorisopalvelut</b>	0-29 –vuotiaat Yksittäisten ohjattujen nuorten määrä: nuorisokortit, Cube kausikortit ja ohjatut harrastekurssit-osallistujat	lkm	7 274	5 774	7 760	7 000	7 000

## Toimenpiteet

<b>Palvelualue</b>	<b>Toimenpide</b>	<b>Vastuhenkilö</b>	<b>Kommentit</b>
<b>Nuorisopalvelut</b>	ENNI: Innovaatio- ja ennakointimallin kehittämisprojekti TP	Lehtiö-Vainio Annina	Pormestariohjelman nro: 47
<b>Nuorisopalvelut</b>	Nuorisopalveluiden tila- ja palveluverkon kehittäminen TP	Lehtiö-Vainio Annina	Pormestariohjelman nro: 47
<b>Nuorisopalvelut</b>	Nuorisopassin käyttöönotto (kokeilu 2, lukukausi 2022-2023) TP	Orvasto Oskari	Pormestariohjelman nro: 47
<b>Nuorisopalvelut</b>	Keskustan nuorisotilarpeiden selvitys ja ratkaisu TP	Saarinen Minna	Pormestariohjelman nro: 18

## Palvelusuunnitelma / Vapaa-ajan palvelukokonaisuus, Vetovoima- ja tapahtumavastuualue

### Kuvaus toiminnasta

Vetovoima- ja tapahtumavastuualue koordinoi, ohjaa ja edistää kaupungin vetovoimaa ja sitä tukevaa toimintaa strategisten vetovoimateemojen mukaisesti. Vastuualueen tehtävänä on yhteistyössä laajan vapaa-ajan palveluiden kokonaisuuden kanssa yhdistää soveltuvilta osiltaan vapaa-ajan palveluita vetovoiman ja elinvoiman edistämiseen.

Vetovoimaa vahvistetaan edistämällä kaupunkilaisia aktiivisia ja matkailijoita houkuttelevia sisältöjä, elämyksiä ja –palveluita kaupunkikulttuuria ja tapahtumia sekä niiden tunnettuutta, saavutettavuutta ja toimijoiden välistä yhteistyötä.

Toiminnan tavoitteena on kaupungin elävöittäminen, positiivisten mielikuvien vahvistaminen sekä toiminnan aluetaloudellisen vaikuttavuuden lisääminen.

Pormestarin johtama konsernihallinnon johdon tuki vastaa strategisesta vetovoiman edistämisestä osana elinvoimapolitiikkaa sekä suur tapahtumatoiminnan johtamisesta.

### Toimintaympäristön muutos

#### Globaalit muutostekijät

- Koronapandemian jälkeen toiminnan aktiivisuus käynnistyy vaiheittain
- Ukrainan sota aiheuttaa epävarmuutta
- Ilmastonmuutos
- Kuluttajien epävarmuus ja ostovoiman väheneminen

Seurauksena kiinnostus kotimaan ja lähimatkailuun sekä lähikuluttamiseen kasvaa.

#### Paikalliset muutostekijät

- Uudistuva kaupallinen keskusta sekä kauppatori
- Merellisen Turun uudistuminen, Linnaniemi

- Vanhan kaupungin elävöityminen

## **Kehittämissuunnitelma vuodelle 2023**

### **Merellinen Turku ja uudistuva Merikeskus**

- Uusi päivitetty sopimus ja uusi toimitusjohtaja Forum Marinumiin: käynnistetään seuraava vaihe, jossa Forum Marinum koordinoi operatiivista yhteistyötä ja kehittämisen linjoja
  - Tieteen popularisointi, merellisen luonnon ja ympäristön suojeleminen, saaristomatkojen edistäminen, oppimisympäristön kehittäminen
- Vuoden 23 aikana valmistellaan ja käynnistetään Merellisen Turun vetovoiman edistämiseen liittyviä uusia kehittämisen avauksia.

### **Ruokakaupungin edistäminen**

- Ruokakaupungin tarinan ja toimijaverkoston kokoaminen
- Pilottiprojektien käynnistäminen
- Food Hub- hankkeen toteuttaminen
- D.O Archipelago -yhteistyö
- Suurtahtumakokonaisuuden toteuttaminen

### **Vanhan kaupungin elävöittäminen**

- Yhteistyö keskustan kehittämisen kärkihankkeen sekä kirkon kanssa.
  - Pyhiinvaelluskeskus, Merkityksellisen matkailun koordinaatio sekä palveluiden saavutettavuus sekä opastaminen
- Vanhan kaupungin alueen suurtahtumien edistäminen ja aktiivisten sesonkien pidentäminen.

### **Urheilu- ja terveysturkailun toimintamallin rakentaminen sekä palvelukokonaisuuden koostaminen**

### **Vetovoiman ja matkailun vaikuttavuuden arvioinnin ja ennakoinnin työkalun kehittäminen**

- Pilotointi Merellisessä Turussa ja Linnaniemessä

### **Tapahtumien vaikuttavuuden arviointi 2022-23**

- Yhteistyössä OKM ja suuret kaupungit (Helsinki, Tampere, Lahti, Jyväskylä, ja Turku)
- Kansallisen toimintamallin pilotointi

### **Tapahtumatoiminnan edistäminen**

- Elämyskalenterin uudistaminen 2022-23
- Vetovoiman vuosikellon kehittäminen 2022-23
- Tapahtumien lupapalveluiden yhden luukun periaatteen edistäminen yhdessä alueellisten ja kansallisten viranomaisten kanssa.

### **Tapahtumat**

- Vuonna 2022 pitkän kesäsesongin aikana toteutuvat lähes kaikki vuosittain toistuvat tapahtumat ja sen lisäksi useita uusia suurtapahtumia (mm. Knotfest, Alumni All Stars sekä Indie-iltamat)
- Vuonna 2023 toteutuu useita vielä julkistamattomia suurtapahtumia
- Vuonna 2024 Tall Ships Races, Suunnistuksen World Masters



## Tavoitteelliset tunnusluvut

Palvelualue	Tunnusluku
Vetovoima- ja tapahtumavastuualue	Tapahtumapalveluiden sidosryhmäkyselyn (tapahtumajärjestäjille) käyttööotto
Vetovoima- ja tapahtumavastuualue	Tapahtumien aluetalousvaikutusten arvioinnin käyttöönotto

## Toimenpiteet

Palvelualue	Toimenpide	Vastuuhenkilö	Kommentit
Vetovoima- ja tapahtumavastuualue	Päivitetään tapahtumatoiminnan edistämisen tavoitteet ja sitä toteuttava toimenpidesuunnitelma	Kirkkola Antti	Pormestariohjelman nro: 73
Vetovoima- ja tapahtumavastuualue	Luodaan ja otetaan käyttöön teema- ja vuosikello	Kirkkola Antti	Pormestariohjelman nro: 73
Vetovoima- ja tapahtumavastuualue	Vapaa-ajan vetovoima- ja elämyspalveluiden kehittämisen pilottien valmistelu	Kirkkola Antti	Pormestariohjelman nro: 76
Vetovoima- ja tapahtumavastuualue	Käynnissä olevien vetovoimahankkeiden ja toimintojen jatkaminen	Kirkkola Antti	Pormestariohjelman nro: 73,74,76
Vetovoima- ja tapahtumavastuualue	Merellisen Turun ja Merikeskuksen toimintojen koordinaatio ja jatkokehittäminen	Kirkkola Antti	Pormestariohjelman nro: 74,76
Vetovoima- ja tapahtumavastuualue	Vanhan kaupungin elävöittäminen: Pyhiinvaelluskeskuksen toimintojen jatkokehittäminen sekä merkityksellisen matkailun koordinaatio yhdessä Turun arkkikiippakunnan tuomiokapitulin kanssa	Kirkkola Antti	Pormestariohjelman nro: 76

<b>Vetovoima- ja tapahtumavastuualue</b>	Ruokakaupunki Turku -kehittämislinojen syventäminen: Food Hub elämystori -hankkeen toteuttaminen (hallinnointi Turun yliopisto Brahea-keskus)	Kirkkola Antti	Pormestariohjelman nro: 76
<b>Vetovoima- ja tapahtumavastuualue</b>	Kaupunkiopastuksen koordinaation jatkaminen ja uusien palveluopastamisen toimintamallien kehittäminen, tapahtumakalenterin uudistaminen	Kirkkola Antti	Pormestariohjelman nro: 76
<b>Vetovoima- ja tapahtumavastuualue</b>	Sport Event Management Finland -hankkeeseen osallistuminen	Kirkkola Antti	Pormestariohjelman nro: 73

## Palvelusuunnitelma / Vapaa-ajan palvelukokonaisuus, Liikuntapalvelut

### Kuvaus toiminnasta

Liikuntapalvelut vaalii liikunta- ja urheilukulttuuria luomalla edellytyksiä kuntalaisten terveyttä edistävälle liikunnalle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä, tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä järjestelmällä liikuntaa eri kohderyhmille. Liikuntapalveluiden toiminta pohjautuu liikuntalakiin.

Turussa on n. 400 kaupungin ylläpitämää liikuntapaikkaa, joista n. 200 on liikuntapalvelujen vuorojaon piirissä. Liikuntapalvelut järjestää ohjatun liikunnan palveluita sekä itse, että ostopalvelusopimuksin eri ikä- ja kohderyhmät huomioiden. Ryhmämuotoisia liikkumaan aktivoinnin tuotteita ja palveluita on lapsille ja nuorille kahdeksan sisältäen myös koululiikunnan, sekä työikäisille ja ikääntyville 12 erilaista. Omatoimiliikkuja aktivoivat mm. Opiskelija-, Seniori- ja Kimmoke- sekä sarjarannekkeet.

Lisäksi liikuntapalvelut valmistelee avustukset jaettaviksi liikuntaa järjestävillä seuroille ja yhdistyksille niiden toimintaan, koulutuksiin, kehittämishankkeisiin sekä liikuntapaikkojen vuokriin ja investointeihin. Avustamisenvalmisteluun kuuluu myös nuorille urheilijoille myönnettävät stipendit.

### Toimintaympäristön muutos

Valtioneuvoston liikuntapoliittinen selonteko (2018) ja hallitusohjelman painopisteet (2019) linjaavat suunnan liikuntapalveluiden toimintaympäristölle.

Suurimpina ajankohtaisina muutostekijöinä ovat liikkumattomuus kaikissa ikäryhmissä, liikuntapaikkaverkon supistuminen, väestörakenteen muutoksen vaikutukset liikuntapalveluiden järjestämiseen, taloudellisen eriarvoisuuden lisääntyminen, liikuntakäyttyymisen polarisoituminen ja nuorten korkea drop out seuratoiminnassa. Keväällä 2022 alkaneen Ukrainan kriisin taloudelliset ja sosiaaliset vaikutukset haastavat liikuntapalvelujen toimintaympäristöä, mm. ylläpitokustannusten kasvun ja maahanmuuttajien määrän kasvun seurauksena.

Liikkumattomuuden kustannukset ovat merkittävät: Turussa n. 117–260 miljoonaa euroa / vuosi OKM:n laskentamallilla arvioiden. Keväällä 2020 alkanut koronapandemia on lisännyt liikkumattomuutta ja vähentänyt ohjattuun liikunnan harrastustoimintaan osallistumista. Liikunta- ja urheiluseurat ovat kokeneet merkittäviä taloudellisia ja toiminnallisia tappioita koronaviruspandemian ja

siihen liittyvien rajoitusten vuoksi. Toimintaa on pystytty sopeuttamaan, mutta siitä huolimatta harrastajamäärät ovat merkittävästi laskeneet. Omatoimiliikunnassa pandemian vaikutukset näkyvät mm. ulkoliikunnan lisääntymisenä sekä digitaalisten palveluiden ja tuotteiden roolin kasvuna. (VLN 2020 ja Olympiakomitea 2020.) Toisaalta digitalisaation etenemisen mukana tuoma potentiaali liikkumaan aktiivoinnin sekä liikkumisen vaikuttavuuden seurannan työkaluina luovat uusia mahdollisuuksia myös toimintaympäristön muutoksiin vastaamiseen.

Turun liikuntapaikkaverkko on mittavien päivitysten tarpeessa. Elinkaariensa päässä olevan kahdeksan ydinliikuntapaikan lisäksi kouluverkon dynaamiset muutokset vaikuttavat suuresti vähentäen sisäliikuntasalien ja ulkokenttien määrää sekä näin luovat haasteita niin liikunta- ja urheiluseurojen toiminnan kuin koululiikunnan järjestämiselle. Vuosina 2015–2021 on poistunut yhdeksän liikuntasalia. Syksyllä 2022 pois käytöstä on seitsemän liikuntasalia remonttien vuoksi.

Turun kaupungin hiilineutraaliustavoite haastaa liikuntapalveluja pohtimaan, miten lasten ja nuorten harrastuskuskaamiseen liittyvää yksityisautoilua voisi hillitä päästöjen vähentämiseksi.

## **Kehittämissuunnitelma**

Liikuntapalveluiden ikäryhmäkohtainen kehittämistoiminta tukeutuu osaltaan kansallisiin (Liikkuvat –ohjelmat) kehittämisohjelmiin, joiden tavoitteena on edistää eri ikäisten kuntalaisten fyysistä aktiivisuutta. Keskeisiä kohderyhmiä ovat lapset ja nuoret, perheet, työikäiset ja ikääntyvät. Lasten ja nuorten valtakunnallisiin ohjelmiin lukeutuvat Harrastamisen Suomen malli, Liikkuva varhaiskasvatus, Liikkuva koulu -ohjelmaan perustuvat Liike-kerhot ja Liikkuva toinen aste. Perheiden osalta toimintaa kehitetään Liikkuva perhe -ohjelmaa hyödyntäen. Työikäisten linjaavana ohjelmana toimii Liikkuva aikuinen ja ikääntyneiden terveysliikuntaohjelma on nimeltään Voimaa vanhuuteen. Kaikki Harrastamisen Suomen mallin toimenpiteet sekä osa Liikkuva aikuinen –ohjelman kehittämistoimista toteutetaan valtakunnallisella rahoituksella.

Liikuntapaikkarakentamisen kehittämiselle suuntaa antaa Pormestarien Turku – Toiminnan vuosikymmen -ohjelmassa mainittu vuonna 2016 tehty kokonaisvaltainen liikuntapaikkaverkkoselvitys sekä keväällä 2022 päätetyt liikuntapaikkaverkon kehittämislinjaukset ja sen toimeenpanopäätökset vuosille 2022–2024.

Osana Pormestarien Turku – Toiminnan vuosikymmen -ohjelman yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja asuinalueiden tasapainoisen kehityksen kärkihanketta luodaan liikkumisen toimenpideohjelma, joka ulottuu liikkumista kannustavan kaupunkiympäristön rakentamiseen. Kärkihankkeeseen ja liikuntapaikkaverkon päivityssuunnitelmaan liittyen uudistetaan myös liikunnan avustusjärjestelmää liikuntapaikkaverkon kehittämisen tueksi sekä lajien välisen, sukupuolten ja alueiden tasa-arvon toteutumiseksi,

sekä lasten ja nuorten liikunnan lisäämiseksi. Avustamallista päätetään syksyllä 2022 ja sen toimeenpano etenee seuraavina vuosina. Keskeistä avustusmallissa on 7 – 19 vuotiaiden lasten ja nuorten yksityisten liikuntapaikkojen vuokratuki seuratoiminnassa, maltillinen hinnoittelu liikuntapaikoilla ja turkulaisille 7 – 19 vuotiaille lapsille ja nuorille seuratoimintaan suunnattu henkilökohtainen avustus eli harrastekortti, sekä osaamisen kehittämisen toimenpiteet seuratoiminnassa.

Vuonna 2019 aloitettu seurayhteistyöprosessi jatkuu edelleen vuonna 2023. Prosessin tavoitteena on parantaa kommunikaatiota ja yhteistyötä liikuntapalveluiden sekä liikunta- ja urheiluseurojen kesken kuntalaisten liikkumaan aktivoimiseksi. Yhteistyö on mukana yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja asuinalueiden tasapainoisen kehityksen kärkihankkeessa, jossa liikkumisen toimenpideohjelman tavoitteita on asetettu yhdessä seurojen ja yhdistysten kanssa. Liikkumisohjelman tavoitteissa tarjotaan seuroille lisää tukea, osaamista ja mahdollisuuksia eri ikäisten turkulaisten liikuttamisessa.

Koronaviruspandemian tuomat muutokset väestön liikuntakäyttäytymiseen ovat lisänneet kysyntää digitaalisten palvelujen tarjoamiseen yksilöiden liikkumaan aktivoimiseksi ja hyvinvoinnin lisäämiseksi. Syksyllä 2021 pilotoitu HeiaHeia -hyvinvointikampanja on osa käynnissä olevaa digitaalisten kaupallisten liikuntapalveluiden kokeiluvaihetta, joka jatkuu laajempuna kampanjana vuonna 2022-2023

## Tavoitteelliset tunnusluvut

Palvelualue	Tunnusluku	Tunnusluvun mittayksikkö	Toteutuma 2019	Toteutuma 2020	Toteutuma 2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023
Liikuntapalvelut	Ohjatun toiminnan käyntikerrat yhteensä	lkm	47 600	29 600	28 850	48 000	48 000
Liikuntapalvelut	Ostettujen ohjaustoimintojen käyntikerrat	lkm	117 100	72 600	45 300	120 000	120 000
Liikuntapalvelut	Tapahtumien käyntikerrat	lkm	46 200	15 000	8 000	50 000	50 000
Liikuntapalvelut	Liikuntapaikkojen käyntimäärä	lkm	1 663 000	1 072 400	1 100 000	1 600 000	1 600 000
Liikuntapalvelut	Uimalaitosten käyntimäärä	lkm	825 700	525 000	760 000	800 000	800 000
Liikuntapalvelut	Kausituotteiden myyntimäärä	lkm	10 500	5 200	6 000	11 000	11 000
Liikuntapalvelut	Kausituotteiden myyntimäärä	€	402 700	195 500	200 000	420 000	420 000
Liikuntapalvelut	Sarjarannekkeiden myyntimäärä	lkm	26 600	18 900	19 000	27 000	27 000
Liikuntapalvelut	Sarjarannekkeiden myyntimäärä	€	1 147 900	792 000	800 000	1 150 000	1 150 000
Liikuntapalvelut	Jaettujen vuorojen lukumäärä	lkm	93 600	74 500	76 000	93 000	93 000
Liikuntapalvelut	Alle 20-vuotiaiden osuus tilavarauksista	%	57	58	60	60	60
Liikuntapalvelut	Liikuntapaikkojen varausaste arkisin 8-16	%	54	45	50	55	55
Liikuntapalvelut	Liikuntapaikkojen varausaste arki-iltaisain ja viikonloppuisin	%	72	64	65	70	70
Liikuntapalvelut	Liikuntapaikkojen asiakaskyselyn keskiarvo (2018: 3,8)	likert (1-5)	-	4	-	4	4

## Toimenpiteet

Palvelualue	Toimenpide	Vastuuhenkilö	Kommentit
Liikuntapalvelut	Avustamisen uudistaminen	Kalmari Markus	Pormestariohjelman nro: 20
Liikuntapalvelut	Lasten ja nuorten liikuntapalvelutuotteet ja harrastamisen Turun malli (Kärkihankekytkös HYA, liikkumisen toimenpideohjelma) (TP)	Halonen Esko	Pormestariohjelman nro: 17
Liikuntapalvelut	Työkäisten liikuntapalvelut ja niiden kehittäminen: Liikkuva aikuinen (Kärkihankekytkös HYA, liikkumisen toimenpideohjelma) (TP)	Halonen Esko	-
Liikuntapalvelut	Ikääntyvien liikuntapalvelut ja niiden kehittäminen: Voimaa vanhuuteen (Kärkihankekytkös HYA, liikkumisen toimenpideohjelma) (TP)	Halonen Esko	-
Liikuntapalvelut	Liikuntapaikkaverkkoselvitys	Kalmari Markus	Pormestariohjelman nro: 20
Liikuntapalvelut	Liikuntapaikkaverkon päivitykseen liittyvät tarveselvitykset ja hankesuunnitelmat sekä muut selvitykset olosuhteista	Nummi Oskari	-

<b>Liikuntapalvelut</b>	Seurayhteistyö (kärkihanke kytkös HYA, liikkumisen toimenpideohjelma)	Kalmari Markus	-
<b>Liikuntapalvelut</b>	Digitaalisten liikuntapalveluiden kehittäminen	Halonen Esko	Pormestariohjelman nro: 47



# Määrärahat, käyttötalous TA 2023

## Vapaa-ajan palvelukokonaisuus

Tuloslaskelmakaava, €	Tilinpäätös 2021	Talousarvio muutoksineen 2022	Talousarvio 2023
TOIMINTATUOTOT	8 686 650	10 436 052	9 992 740
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-75 372 492	-78 854 300	-78 766 740
TOIMINTAKATE	-66 685 842	-68 418 248	-68 774 000

### Kulttuuri- ja nuorisolautakunta

Tuloslaskelmakaava, €	Tilinpäätös 2021	Talousarvio muutoksineen 2022	Talousarvio 2023
TOIMINTATUOTOT	5 716 025	6 111 500	5 529 400
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-51 554 743	-53 789 464	-51 415 670
TOIMINTAKATE	-45 838 718	-47 677 964	-45 886 270

### Palvelukokonaisuuden yhteiset toiminnot

Tuloslaskelmakaava, €	Tilinpäätös 2021	Talousarvio muutoksineen 2022	Talousarvio 2023
TOIMINTATUOTOT	191 275	0	0
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-2 707 802	-2 762 835	-3 010 799
TOIMINTAKATE	-2 516 526	-2 762 835	-3 010 799

### Kulttuuripalvelut

Tuloslaskelmakaava, €	Tilinpäätös 2021	Talousarvio muutoksineen 2022	Talousarvio 2023
TOIMINTATUOTOT	4 461 196	4 753 000	4 802 200
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-37 403 540	-38 356 740	-39 296 282
TOIMINTAKATE	-32 942 344	-33 603 740	-34 494 082

### Nuorisopalvelut

Tuloslaskelmakaava, €	Tilinpäätös 2021	Talousarvio muutoksineen 2022	Talousarvio 2023
TOIMINTATUOTOT	650 441	918 500	727 200
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-8 732 037	-9 279 888	-9 108 588
TOIMINTAKATE	-8 081 596	-8 361 388	-8 381 388

### Matkailun palvelukeskus

Tuloslaskelmakaava, €	Tilinpäätös 2021	Talousarvio muutoksineen 2022	Talousarvio 2023
TOIMINTATUOTOT	413 113	440 000	0
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-2 711 364	-3 390 000	0
TOIMINTAKATE	-2 298 251	-2 950 001	0

### Liikuntalautakunta

Tuloslaskelmakaava, €	Tilinpäätös 2021	Talousarvio muutoksineen 2022	Talousarvio 2023
TOIMINTATUOTOT	2 970 625	4 324 552	4 463 340
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-23 817 750	-25 064 836	-27 351 070
TOIMINTAKATE	-20 847 125	-20 740 284	-22 887 730

## Määrärahat, käyttötalous TA 2023, kulttuuripalvelut

### Kulttuuripalvelut

Tuloslaskelmakaava, €	Tilinpäätös 2021	Talousarvio muutoksineen 2022	Talousarvio 2023
TOIMINTATUOTOT	4 461 196	4 753 000	4 802 200
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-37 403 540	-38 356 740	-39 296 282
TOIMINTAKATE	-32 942 344	-33 603 740	-34 494 082

### Yleinen kulttuuritoiminta

Tuloslaskelmakaava, €	Tilinpäätös 2021	Talousarvio muutoksineen 2022	Talousarvio 2023
TOIMINTATUOTOT	0	0	0
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-8 641 254	-8 870 000	-9 000 000
TOIMINTAKATE	-8 641 254	-8 870 000	-9 000 000

### Orkesteri

Tuloslaskelmakaava, €	Tilinpäätös 2021	Talousarvio muutoksineen 2022	Talousarvio 2023
TOIMINTATUOTOT	821 433	1 200 000	900 000
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-5 538 730	-6 165 584	-6 360 181
TOIMINTAKATE	-4 717 296	-4 965 584	-5 460 181

### Kirjastopalvelut

Tuloslaskelmakaava, €	Tilinpäätös 2021	Talousarvio muutoksineen 2022	Talousarvio 2023
TOIMINTATUOTOT	992 189	858 000	974 000
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-12 031 740	-12 016 166	-12 174 166
TOIMINTAKATE	-11 039 551	-11 158 166	-11 200 166

### Museopalvelut

Tuloslaskelmakaava, €	Tilinpäätös 2021	Talousarvio muutoksineen 2022	Talousarvio 2023
TOIMINTATUOTOT	2 647 573	2 695 000	2 928 200
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-11 191 816	-11 304 990	-11 761 935
TOIMINTAKATE	-8 544 243	-8 609 990	-8 833 735